

De PDA vervangt opnameapparatuur

Nieuws brengen voor het oud is

Technica Del Arte uit Maastricht heeft nieuwe software voor de PDA op de markt gebracht onder de naam: Luci. Met behulp van de PDA, de Luci software en de Maycom N-Trans audiokaart, kan audio opgenomen en gemonteerd worden, tekst en foto's toegevoegd worden en de kant en klare items met behulp van WiFi of GPRS/UMTS verstuurd worden naar de studio vanaf iedere willekeurig locatie. Er is zelfs een module waarbij de verslaggever live in de uitzending kan komen.

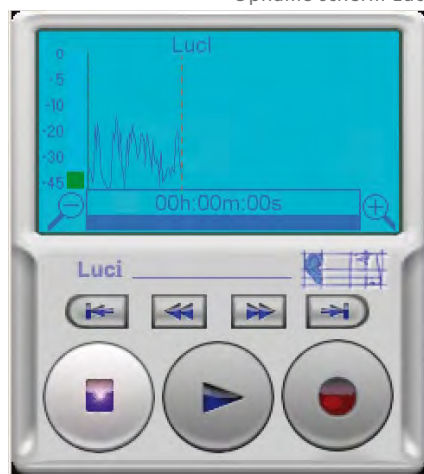
Vroeger nam de radioverslaggever zijn bijdragen op met een Nagra of een Uher bandrecorder. Menig een heeft daar een hernia aan overgehouden want die dingen waren, zeker na een dagje interviewen, loeizwaar. De PDA past in de binnenzak en is daarmee aanzienlijk rugvriendelijker. De houdbaarheid van de techniek is behoorlijk verkort. Gingen de Nagras nog veertig jaar mee, de volgende generatie, de DAT-recorders, zijn na twintig jaar al compleet uit het beeld verdwenen. Deze recorders, geïntroduceerd rond 1985, maar ook de Minidisc recorder (1992), zijn alweer een aflopende zaak. Sony heeft de laatste DAT-recorders in december 2005 geleverd en stopt met het product. Ze verkochten er wereldwijd nog maar honderd per maand. De opvolgers van deze apparatuur, de zogenaamde PCMCIA recorder (zo genoemd omdat ze het geluid als bestand opslaan op PCMCIA geheugenkaarten), zijn nu dus ook al weer achterhaald. Tenminste, als we Technica Del Arte mogen geloven.

PDA

De PDA maakt de laatste jaren een onstuimige ontwikkeling door. In eerste instantie waren deze handcomputers alleen geschikt als elektronische agenda en adressenboek.

- PDA's worden geleverd met een steeds grotere processorcapaciteit waardoor er, gecombineerd met de groeiende opslagcapaciteit van geheugenkaarten, een aantal mogelijkheden ontstaat:
- het opnemen en monteren van geluid al dan niet gecompriemd,
 - opslag van de audiobestanden op geheugenkaarten zoals SD,
 - filetransfer met behulp van Blue Tooth (GPRS/UMTS) en WIFI,
 - versturen via e-mail of FTP,
 - begeleidende teksten maken in een teksteditor,
 - foto's van locatie meesturen voor internet publicatie.

Opname scherm Luci

Met de Luci software, geïnstalleerd op een PDA, is het dus mogelijk om geluid op te nemen, te monteren, een begeleidende tekst te maken, metadata toe te voegen en het geluidsbestand van locatie te versturen naar de redactie of rechtstreeks te publiceren op de internetsite. Vooral die datacommunicatie zorgt er voor dat de PDA méérwaarde ten opzichte van de huidige draagbare opnameapparatuur heeft. Heeft deze apparatuur in het meest gunstige geval een ISDN codec ingebouwd, PDA's hebben vaak standaard draadloze datacommunicatiemogelijkheden aan boord. Dat maakt de keuze voor dit apparaat als alternatief voor de bestaande opnameapparatuur een voor de hand liggende gedachte. Opmerkelijk des te meer dat er, zover ik weet, geen partij ter wereld te vinden is die deze software al ontwikkeld heeft. Tenminste niet op de manier waarop Luci is ontwikkeld. Er is concurrentie, bijvoorbeeld Pocketrec uit de VS, maar de door hen gemaakte software kan geen MP2 bestanden leveren, heeft een ingewikkelde manier van publiceren en is ongeveer vijf keer zo duur als Luci.

Sneller nieuws brengen

De huidige internetgeneratie is gewend

aan de combinatie tekst-geluid-beeld en wil snel op de hoogte gebracht worden van nieuwsfeiten. Audiovisuele media hebben een behoorlijke voorsprong op de printmedia. TV en radio zijn veel sneller in het brengen van nieuws en stillen daarmee de nieuwshonger van de nieuwe generatie informatieconsumenten. De tendens naar snelle berichtgeving is dan ook onverminderd hoog en de interesse in kleinschalig, regionaal nieuws is groot. Mediabedrijven kunnen daar met deze nieuwe ontwikkeling op inspringen. Op de nieuwssites van de meeste omroepen worden berichten direct ná uitzending geplaatst. De steeds groter wordende groep internetbezoekers wil niet alleen zelf bepalen op welk moment ze informatie krijgen, ze willen ook zo snel mogelijk op de hoogte gehouden worden van wat er rondom hen gebeurt. Daar springen de PDA en de Luci software op in. Verslaggevers krijgen de mogelijkheid om op locatie geluid op te nemen en dit te verrijken met begeleidende teksten

en eventueel ook foto's. Vodafone, KPN en T-Mobile hebben samen al meer dan 1800 hotspots in Nederland. De verslaggever kan binnen een kwartier bij een hotspot zijn om het multimediale item via FTP 'door te spelen' naar de omroep of desnoods live verslag te doen. Geautomatiseerde processen, door middel van watch folders, zorgen er voor dat de opgestuurde items in de redactiesystemen terechtkomen ter verwerking en publicatie of publiceren de opgestuurde items rechtstreeks op de nieuwssite met of zonder tussenkomst van de eindredactie. Frequentie nieuwsbulletins kunnen verklankt worden met actuele quotes, internetsites kunnen luttele minuten na een nieuwsfeit ge-update worden met korte tekstberichten, audioquotes en foto's als teaser voor de latere uitzendingen.

Hardware

Het serviceniveau van de PDA fabrikanten als HP en DELL is hoog. Fabrikanten die ap-

paratuur maken voor een nichemarkt, zoals de omroepmarkt, kunnen nooit een dusdanig serviceniveau halen. Dat resulteert in lange wachttijden bij reparaties want de R&D afdeling voert vaak ook de reparaties uit. De PDA is standaard hardware en eenvoudig te vervangen. Iedere computerwinkel kan een PDA leveren, desnoods kan een vervangend apparaat tijdens buitenlandse reizen worden aangeschaft als de eigen PDA kapot is. Dan is er nog de prijs. Voor een kleine €1.000,- kan een complete reporterset worden samengesteld, inclusief microfoon en hoofdtelefoon. Dat is, door de meerwaarde van de datacommunicatie, een gunstige prijsstelling ten opzichte van de tegenwoordig op de markt zijnde opnameapparaten. Er zijn PDA's van €250,- tot €2.000,- (bijvoorbeeld www.gobook.com), alles is prima zolang het besturingssysteem Pocket PC of Windows Mobile 5 is. De firma Maycom heeft een Compact Flash Card, genaamd N-Trans, op de markt gebracht voor de PDA

én de Laptop. Het is een van de weinige, zo niet de enige, CF audiokaart met mic-preamp. In combinatie met de TDA software ontstaat zo een krachtige oplossing voor de verslaggevers. Natuurlijk is het ook mogelijk om met een Laptop audio-opnames te maken en te versturen, maar dit is niet alleen een veel duurdere oplossing, het is ook erg fragiel. Prima bij een raadsvergadering, maar erg onhandig op de barricaden of tussen de stakende werknemers bij een fabriekspoort.

Software

Via de software worden geluidsbestanden opgenomen met BWF header in MPEG 1 Layer II formaat of lineair. Bit rates zijn instelbaar tot 384 Kb. De bestanden worden opgeslagen op geheugenkaarten zoals SD kaart, die al in zeer hoge capaciteit te krijgen is. Op een kaart van 512 Mb, kan met een 128 Kb/sec bitrate ongeveer 8,5 uur aan geluid worden opgenomen. Eenvoudige enkelspoormontage is mogelijk zoals kop- staart en stukken in de audio verwijderen. Een beetje handige verslaggever kan een complete nieuwsmontage op het apparaat maken.

Publiceren

Instellingen in Luci kunnen met behulp van een setup programma worden gemaakt. Zo kunnen alle instellingen voor FTP upload of versturen via email worden ingesteld door de systeembeheerders zodat een verslaggever later niet lastig gevallen wordt met moeilijke technische uitklapmenu's. De gebruiker hoeft enkel 'Publish' te kiezen en het bestand wordt via de beschikbare datacomunicatie verstuurd. In de praktijk blijkt dat de upload via GPRS, doormiddel van een Blue Tooth verbinding met een GPRS telefoon, ongeveer een factor zeven duurt bij een bitrate van 64 Kb/sec. Dat betekent dat één minuut audio ongeveer zeven minuten uploadtijd kost. Bij UMTS is dat ongeveer een factor 2. Bij WiFi, via een hotspot, gaat dat natuurlijk beduidend sneller en kan een item van twee minuten in twintig seconden tijd verstuurd zijn. Dat

ligt een beetje aan de bandbreedte van de hotspot en aan het aantal gelijktijdige gebruikers in die hotspot.

Stabiliteit en accessoires

Feit blijft dat deze apparaten in massaproductie gemaakt worden, de meeste bedrijven een uitstekende service kennen en er allerlei accessoires te krijgen zijn voor deze apparatuur zoals 12 volt snoeren voor in de auto en externe virtuele keyboards om de tekst invoer te vergemakkelijken. Natuurlijk staat de stabiliteit voorop. Het gaat hier namelijk om een professionele toepassing. In de US bestaat een bedrijf dat 'rugged' cases (www.otterbox.com) maakt voor de PDA, vooral voor militair gebruik. Een PDA kan vallen met zo'n case zonder dat het apparaat beschadigt. Bovendien maakt het omhulsel de PDA (spat)waterdicht. De specificatie van de eerder genoemde Gobook PDA geeft aan dat deze PDA van 2 meter hoogte op een betonnen vloer moet kunnen vallen zonder gevolgen voor de werking van het apparaat. Vergelijk dat eens met de specificatie van het gemiddelde opnameapparaat! Gobook PDA's worden vaak gebruikt in de horeca (terrassen) en door landmeters, maar zijn natuurlijk een relatief dure oplossing.

Back-up

De PDA's kennen verder een back-up en restore functie waarbij alle instellingen in het back-up bestand worden opgeslagen. Het is verstandig om deze back-up op de externe SD kaart te schrijven zodat bij een restore snel de juiste instellingen teruggezet kunnen worden en dan niet verloren kunnen gaan bij een crash. Het blijft natuurlijk een computer met alle (Gates) gevolgen van dien. Ten slotte nog de batte-

rijen. In de meeste PDA's zitten Lithium Ion batterijen. Met volle batterijen is een opnameduur van 3 á 4 uur te halen. Het voordeel van deze batterijen, ten opzichte van de Nickel Cadmium (NiCad) batterijen, is de manier van opladen. Moet de NiCad liefst helemaal leeg getrokken worden voor je de batterijen weer oplaadt, de Lithium Ion batterijen kunnen, dat is zelfs beter, ten alle tijden aan de oplader hangen, ook als ze maar half leeg zijn.

Prijzen

Technica del Arte brengt de software in verschillende varianten uit. Er is een Officeversie voor memo-opname en verschillende vormen van de reportersoftware waaronder een live-module. Met die module kan de verslaggever zelfs, met behulp van een shoutcast of icecast server, live verslag doen via een hotspot. Prijzen variëren van €49,- tot €179,- voor de Luci Edit. De Maycom geluidskaart is in twee versies te krijgen, de N-Trans heeft minijack aansluitingen en gaat €349,- kosten. De Pro versie heeft Lemo-aansluitingen en kan bovendien fantoomvoeding leveren en kost €499,-. Maycom en Technica Del Arte hebben afspraken gemaakt over package kortingen. Maycom biedt de Luci software, in combinatie met de N-Trans, aan voor €100,-. (zonder package € 119).

L1 Radio-TV is de eerste klant in Nederland, in Engeland heeft BBC Region al 80 licenties in gebruik. De BBC overweegt om alle regionale stations uit te rusten met PDA's en Luci software.

Meer informatie: www.lucinl.com,
www.maycom.nl, www.otterbox.com,
www.vkb-tech.com

Lucas Vroemen is Technisch manager
bij L1 Radio-TV